

THỜI SỰ TÔN GIÁO

VỀ CUỘC VIẾNG THĂM VƯƠNG QUỐC ANH CỦA GIÁO HOÀNG BENEDICTO XVI

NGUYỄN VĂN DŨNG^(*)

Trong các ngày từ 16/09 đến 19/09/2010 Giáo hoàng Benedicto XVI đã viếng thăm chính thức Vương quốc Anh theo lời mời của Nữ hoàng Anh Elizabeth II và Chính phủ Anh. Đây là chuyến tông du thứ 17 của Giáo hoàng Benedicto XVI ở ngoài lãnh thổ Italia và là vị Giáo hoàng thứ hai của Toà Thánh Vatican tới thăm Vương quốc Anh kể từ khi Anh giáo tách khỏi Giáo hội Công giáo Roma. Vị Giáo hoàng thứ nhất tới thăm nước này là Gioan Phaolô II vào năm 1982, trong một cuộc tông du chủ yếu mang tính chất mục vụ. Còn cuộc viếng thăm lần này tới nước Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI chủ yếu mang tính cách quốc gia.

Trước cuộc viếng thăm Vương quốc Anh tại buổi yết chung ngày 08/09/2010 Giáo hoàng Benedicto XVI đã đọc một sứ điệp bằng tiếng Anh đề cập tới chuyến tông du sắp tới của mình. Ngài nói: "Tôi mong đợi chuyến tông du đến Vương quốc Anh trong vòng một tuần nữa và tôi gửi lời chúc mừng chân thành đến mọi người dân Anh quốc... Tôi thực sự cảm kích biết dường nào những nỗ lực đã được thực thi để đảm bảo rằng các sự kiện khác nhau

đã được lên kế hoạch sẽ được cử hành trong sự vui mừng. Trên hết, tôi cảm ơn vô số những người đã cầu nguyện cho sự thành công của chuyến tông du... Thật là một niềm vui đặc biệt đối với tôi khi tuyên chân phước cho Đáng Đáng Kính John Henry Newman vào ngày Chủ nhật 19 tháng 9 ở Birmingham... Tôi mong đợi cuộc gặp gỡ với đại diện của các tôn giáo và truyền thống văn hoá khác nhau vốn hình thành nên cư dân Anh cũng như các vị lãnh đạo dân sự và chính trị. Tôi hết sức biết ơn Nữ hoàng và Tổng giám mục thành Canterbury tiếp đón tôi, và tôi mong muốn được gặp họ"⁽¹⁾.

Linh mục Federico Lombardi, Giám đốc Văn phòng báo chí Toà Thánh Vatican, trong bài xã luận đăng trên tuần báo *Octava Dies* do trung tâm truyền hình của Vatican phát hành đã nhấn mạnh: "Đây là một trong các cuộc viếng thăm được chờ đón nhất của Đức Giáo hoàng... Sự trông chờ cũng tăng thêm ngay cả trong xã hội Anh, vượt lên

*. TS. Viện Nghiên cứu Tôn giáo.

1. Trích theo: Nguyễn Hoàng Thương. *Sứ điệp của Đức Thánh Cha nhân chuyến tông du Anh quốc*. Vietcatholic News, 09 Sep 2010.

trên tất cả những cuộc biểu tình chống đối ồn ào và luôn luôn bên lề⁽²⁾.

Tổng giám mục Koch, Chủ tịch Hội đồng Tòa Thánh cổ vũ sự hiệp nhất các Kitô hữu, trong cuộc gặp gỡ với giới báo chí ngày 10/09/2010 đã tuyên bố rằng: “Chuyến viếng thăm của Đức Giáo hoàng Benedicto XVI sẽ củng cố các mối quan hệ với tín đồ Anh giáo. Cuộc viếng thăm sẽ cho thấy mối quan hệ chặt chẽ giữa các cộng đoàn Công giáo và Anh giáo bằng cách nhấn mạnh đến niềm tin và sứ vụ chung của chúng ta. Chuyến viếng thăm này cũng đồng thời củng cố các kết quả của các cuộc tiếp xúc thường xuyên giữa Công giáo và các Kitô hữu khác trong các năm qua và sẽ giúp cho thấy các bước phát triển cũng như khó khăn trong việc tìm kiếm sự hiệp nhất⁽³⁾”.

Dư luận báo chí cũng cảnh báo về các vụ biểu tình phản đối cuộc viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI. Tuy nhiên, theo người phát ngôn của Văn phòng báo chí Tòa Thánh Vatican, Tòa Thánh không lo ngại những người phản đối, chỉ có một thiểu số những người Anh không hài lòng với cuộc viếng thăm nước này của Giáo hoàng Benedicto XVI. Theo số liệu của một cuộc thăm dò xã hội học trước cuộc viếng thăm nước Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI, 79% số người được hỏi hoàn toàn không quan tâm đến cuộc viếng thăm của Giáo hoàng. Hơn nữa, 77% số người Anh được hỏi cho rằng, người đóng thuế ở Anh không muốn trả tiền cho cuộc viếng thăm này. Theo báo chí Anh, Chính phủ Vương quốc Anh đã tiêu tốn cho cuộc viếng thăm của Giáo

hoàng Benedicto XVI tới 12 triệu bảng Anh, đó là chưa kể các khoản chi cho cảnh sát với 1,5 triệu bảng Anh⁽⁴⁾.

Ở nước Anh, số tín đồ Công giáo chỉ là một cộng đồng thiểu số. Trong số 59 triệu người Anh có 5 triệu người là tín đồ Công giáo, trong số đó chỉ có khoảng 1 triệu người, chiếm 20%, thường xuyên tới nhà thờ dự lễ ngày Chúa nhật. Nước Anh là một trong những quốc gia thế tục ở Châu Âu mà Giáo hoàng Benedicto XVI đang mong muốn đưa trở lại với “tinh thần Kitô giáo”. Từ *Tablet*, một tờ báo Công giáo ở Anh nhận xét rằng, Giáo hoàng Roma khó có thể gây ảnh hưởng trực tiếp đến xã hội hiện nay của nước Anh. Chỉ có những người Công giáo có tên tuổi ở nước này mới có thể làm được điều đó mà không cần sự trợ giúp nào hoặc sự kiểm soát nào từ phía Giáo hoàng, thí dụ như cựu Thủ tướng Tony Blair, đạo diễn Danny Boyle, Tổng Giám đốc BBC Mark Thompson hay ông chủ ngân hàng Marcus Eydzhius.

Đó là những luồng dư luận từ phía các cơ quan truyền thông trước cuộc viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI.

Bây giờ chúng tôi xin quay trở lại với hành trình và kết quả thực tế của cuộc viếng thăm Vương quốc Anh của Benedicto XVI.

2. Trích theo: Bùi Thượng Lưu. *Vương Quốc Anh: sự chờ đón gia tăng*. VietCatholic News, 13 Sep 2010.

3. Trích theo: Giuse Nguyễn (tổng hợp). *Những ngày trước chuyến viếng thăm Anh quốc (16 – 19/09/2010) của Đức Giáo hoàng Benedicto XV*. <http://hdgmvietnam.org/> Truy cập ngày 14/09/2010.

4. Stanislav Minin. *Trong sự chờ đợi Giáo hoàng*. <http://religion.ng.ru/events/2010-09-15/3papa.html>

Vào lúc 10 giờ 30 phút (giờ địa phương) ngày 16/09/2010 chiếc máy bay của hãng hàng không Alitalia chở Giáo hoàng Benedicto XVI và đoàn tùy tùng đã đáp xuống sân bay Edinburgh, thủ đô của Scotland. Đón đoàn tại sân bay Edinburgh có Quận công Philip, tức phu quân của Nữ hoàng Anh, các nhà lãnh đạo Giáo hội Công giáo Anh, Tổng giám mục Faustino Sainz Munoz, Sứ thần Tòa Thánh, Thủ tướng Scotland Alex Salmond và các vị đại diện các tôn giáo tại Anh.

Tiếp đó, lễ đón chính thức của Nữ hoàng Elizabeth II dành cho người đứng đầu Giáo hội Công giáo Roma và là nguyên thủ quốc gia Vatican đã diễn ra tại Điện Holyroodhouse. Sau những nghi lễ ngoại giao, Giáo hoàng Benedicto XVI đã hội kiến riêng với Nữ hoàng Elizabeth II và Quận công Philip tại cung Morning Room trong điện Holyroodhouse và kết thúc bằng việc trao tặng vật giữa hai bên. Cũng trong ngày đầu tiên của cuộc viếng thăm nước Anh, Giáo hoàng Roma đã được Nữ hoàng Anh tháp tùng tham gia cuộc gặp gỡ 400 quan khách gồm giới chức chính quyền dân dự, các nhà lãnh đạo quân sự và tôn giáo thuộc nhiều cộng đoàn khác nhau tại Scotland. Cùng ngày Giáo hoàng đã tới Tòa Tổng giám mục Saint – Andrew và Edinburgh của Hồng y Keith Michael Patrick O'Brien. Kết thúc ngày đầu tiên của Giáo hoàng tại Vương quốc Anh là buổi dâng Thánh lễ tại Bellahouston Park, thành phố Glasgow. Sau đó Ngài đã tới London, thủ đô của nước Anh.

Ngày thứ hai của chuyến tông du nước Anh diễn ra với hàng loạt các

cuộc gặp gỡ và tiếp xúc của Giáo hoàng Benedicto XVI với các nhà hoạt động giáo dục Công giáo tại Nhà nguyện trường Đại học St. Mary's University College Twickenham; với các nhà lãnh đạo các tôn giáo bạn tại khán phòng Waldegrave Drawing Room và với 4.000 bạn trẻ tại sân vận động của trường này. Sự kiện được mong đợi nhất trong ngày này là cuộc hội kiến chính thức với người đứng đầu Giáo hội Anh giáo, Tổng Giám mục Rowan Williams tại Cung Lambeth tức Tòa Tổng Giám mục Giáo phận Canterbury. Đây là lần đầu tiên một vị Giáo hoàng Roma đến thăm và được đón tiếp tại Tòa Tổng giám mục Giáo phận Canterbury. Trước đó, năm 1982 Giáo hoàng Gioan Phaolô II trong chuyến tông tu Vương quốc Anh đã được Tổng Giám mục Robert Runcie, Giáo chủ Anh giáo thời điểm đó tiếp tại Nhà thờ Chính toà Canterbury.

Phát biểu tại cuộc viếng thăm Tòa Tổng Giám mục Anh giáo Canterbury, Giáo hoàng Benedicto XVI đã nhấn mạnh ý nghĩa của cuộc gặp gỡ trước đây của hai nhà lãnh đạo tiền nhiệm của hai giáo hội trong mối liên hệ với tình hình hiện tại. Ngài nói: "Các vị đã cùng nhau cầu nguyện cho các môn đệ của Chúa Kitô được ơn hiệp nhất. Ngày nay chúng ta tiếp tục cầu xin Chúa ban ơn ấy, đồng thời ý thức rằng sự hiệp nhất của các môn đệ như Chúa Kitô hằng mong muốn chỉ có thể có được bằng cầu nguyện và sự tác động của Chúa Thánh Thần, Đấng không ngừng canh tân và dẫn dắt Giáo hội tiến đến chân lý vẹn toàn"⁽⁵⁾. Giáo hoàng Benedicto XVI nhắc nhở các tín đồ

Kitô giáo hãy nhìn nhận ra tình trạng “đói khát thiêng liêng vì rời xa nguồn cội Kitô giáo”⁽⁶⁾, đồng thời ý thức được tính chất đa văn hoá của xã hội hiện đại. Chia sẻ với Giáo chủ Anh giáo cũng như các Giáo hội Kitô khác về hành động thiết thực hướng đến hiệp nhất, Benedicto XVI nhấn mạnh: “Sự hợp tác mang tính đại kết luôn là điều cần thiết, chắc chắn sẽ đem lại nhiều kết quả cho việc xây dựng hoà bình và hoà hợp trong một thế giới luôn đứng bên bờ vực đổ vỡ”⁽⁷⁾.

Ngày thứ ba của chuyến viếng thăm Vương quốc Anh Giáo hoàng Benedicto XVI dành cho các cuộc tiếp xúc chính thức với các nhà hoạt động chính trị và dân chúng nước Anh. Đó là cuộc gặp với Thủ tướng Anh, ông David Cameron tại Toà Tổng giám mục Công giáo Westminster và sau đó là tiếp Phó Thủ tướng Anh đến chào cũng tại địa điểm này. Tiếp đến Giáo hoàng đã tiếp Thủ lĩnh phe đối lập ở Anh, rồi sau đó dâng Thánh lễ tại Nhà thờ Chính toà giáo phận Westminster. Buổi chiều cùng ngày Benedicto XVI tới thăm viện dưỡng lão Saint Peter. Đây là cơ sở của các nữ tu Dòng Tiểu muội người nghèo.

Ngày cuối cùng của chuyến tông du Vương quốc Anh, Giáo hoàng Benedicto XVI đã chủ sự Thánh lễ phong chân phước cho cố Hồng y John Henry Newman tại Cofton Park, Birmingham. Trong bài giảng Thánh lễ tôn phong chân phước cho cố Hồng y John Henry Newman, Benedicto XVI đã nói: “Khẩu hiệu giám mục của Đức Hồng y John Henry Newman, Benedicto XVI đã nói: “*Cor ad Cor loquitur*” – Trái tim nói với trái tim chỉ cho chúng ta nhận thức của Ngài về cuộc đời người

Kitô hữu. Đó là một lời mời gọi nên thánh, trải nghiệm ước muốn sâu thẳm của trái tim con người, là được kết hiệp với Trái Tim Chúa”⁽⁸⁾.

Trước đó, trong bài diễn văn đọc tại Toà Tổng Giám mục Giáo phận Anh giáo Canterbury, Giáo hoàng Benedicto XVI đã kết thúc bằng việc nêu tấm gương cuộc đời Chân phước Hồng y J. H. Newman đối với việc vun đắp cho tinh thần đại kết giữa các giáo hội. Ngài nói: “Chúng ta tôn vinh John Henry Newman, con người của Giáo hội. Ngài có một tầm nhìn Hội Thánh được nuôi dưỡng bằng truyền thống Anh giáo. Tầm nhìn này đã trở nên sâu sắc trong những năm ngài thi hành sứ vụ linh mục trong Giáo hội Anh giáo. Ngài dạy chúng ta muốn có tinh thần đại kết phải có những đức tính sau: một đẳng, phải làm theo sự đòi hỏi của lương tâm, dù bản thân phải chịu nhiều hi sinh; đẳng khác, giữ tình bạn chân thành với các bạn đồng sự ngày trước”⁽⁹⁾.

Xin dừng lại để điểm qua vài nét về Chân phước John Henry Newman. Ngài sinh tại London năm 1801, thụ phong linh mục Anh giáo năm 1825. Trong suốt nhiều năm, Ngài say mê tìm hiểu các giáo phụ và luôn đặt cho mình câu hỏi: Đây là nền tảng của Hội Thánh? Ngài trở

5,6,7. Trích theo: WHĐ. *Ngày thứ hai chuyến công du Anh quốc: Đức Thánh Cha Benedicto XVI đến thăm Đức Tổng giám mục Giáo chủ Anh giáo*. <http://hdgmvietnam.org/> Truy cập ngày 18/09/2010.

8. Trích theo: WHĐ. *Ngày cuối cùng chuyến công du Anh quốc: Đức Thánh cha tôn phong Đức cố Hồng y John H. Newman lên bậc Chân phước*. <http://bdgmVietnam.org/> Truy cập ngày 19/09/2010.

9. Trích theo: WHĐ. *Ngày thứ hai chuyến công du Anh quốc...* website đã dẫn.

thành người đứng đầu phong trào canh tân thần học, phụng vụ và linh đạo Anh giáo, được gọi là “Phong trào Oxford”. Càng dần thân trong phong trào Oxford, Ngài càng nhận ra chính Giáo hội Công giáo Roma là người thừa kế thực sự di sản của các giáo phụ. Ngài quyết định gia nhập Giáo hội Công giáo vào năm 1845. Ba năm sau, Ngài thành lập Hội Kinh sĩ Thánh Philipê Nêri tại Anh. Ngài được đặt làm Hồng y năm 1879 và qua đời tại Edgbaston năm 1890⁽¹⁰⁾. Năm 1991 Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã nâng cố Hồng y J. H. Newman lên hàng đáng kính và ngày Chủ nhật 19/09/2010, Giáo hoàng Benedicto XVI đã tôn phong Chân phước cho vị cố Hồng y này. Được biết, Giáo hoàng Benedicto XVI cũng đã chọn câu khẩu hiệu “Cor ad cor loquitur – Trái tim nói với trái tim” của Hồng y J. H. Newman làm chủ đề chuyến tông du Vương quốc Anh của Ngài.

Trong cuộc viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI, phái đoàn Tòa Thánh Vatican và Chính phủ Vương quốc Anh đã đưa ra *Thông cáo chung* ngày 17 tháng 9 năm 2010, trong đó khẳng định: “Chính phủ của Nữ hoàng và Tòa Thánh chia sẻ cùng một cam kết chấm dứt đói nghèo và kém phát triển... Hai bên đưa ra cam kết chính trị mạnh mẽ về việc cần phải tôn trọng đạo đức của những cộng đồng địa phương trong việc thúc đẩy quyền được sống, được đảm bảo lương thực, y tế và phát triển cho tất cả mọi người... Chính phủ Anh và Tòa Thánh cùng chia sẻ sự xác tín, rằng phải dùng mọi phương thế, một cách cấp bách, để giải quyết vấn đề biến đổi khí hậu... Hai bên đã trao đổi những quan điểm về các vấn đề xã hội và kinh tế khác nhau,

và công nhận vai trò cần thiết của Đức Tin trong đời sống cá nhân, góp phần tạo nên một xã hội vững bền, quảng đại và khoan dung...”⁽¹¹⁾.

Chuyến viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI đã kết thúc. Sự ồn ào của báo chí trước chuyến đi của Ngài đã lắng xuống, chỉ còn lại những lời ngợi ca kết quả của cuộc viếng thăm này. Theo nhận xét của nhà báo Edward Pentin thuộc hãng tin Zinit, báo giới ở Vương quốc Anh nhất loạt cho rằng chuyến viếng thăm này đã thành công không ngờ đối với Giáo hội Công giáo, mặc dầu nhiều người trong số họ cực lực chống đối chuyến viếng thăm này. E. Pentin cho rằng, đây là chuyến viếng thăm lịch sử nhằm đem lại sự hoà giải giữa Giáo hội Công giáo và Nhà nước Anh, giữa người Công giáo với người Anh giáo.

Còn nhà bình luận Stephen Glover trên tờ *Daily Mail* ngày 20/09/2010 thì cho rằng, chuyến viếng thăm này thành công hơn hàng giáo phẩm Công giáo mong đợi. Trước đó, nhiều ý kiến trên BBC cho rằng, chuyến viếng thăm nước Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI cuối cùng sẽ chẳng gây được ấn tượng gì như mong đợi và rằng sẽ có rất ít người chịu đi gặp Ngài. Thế nhưng, theo nhận xét của Stephen Glover, đám đông tham dự đông hơn dự đoán, có thua chẳng chỉ là thua chuyến viếng thăm của vị Giáo hoàng

10. Theo: WHĐ. *Ngày cuối cùng chuyến công du Anh quốc...* website đã dẫn.

11. Trích theo: WHĐ. *Thông cáo chung giữa phái đoàn Tòa Thánh và Chính phủ Vương quốc Anh: Khẳng định vai trò của Đức Tin trong đời sống.* <http://hdgmvietnam.org/> Truy cập ngày 10/09/2010.

đây hấp dẫn Gioan Phaolô II cách đây 28 năm mà thôi. Các cuộc biểu tình chống đối việc lạm dụng tình dục trẻ em không làm chệch hướng chuyến viếng thăm của Đức Giáo hoàng. Ngài thành thực nhìn nhận lỗi lầm của Giáo hội Công giáo. Trong bài diễn văn cuối cùng của mình trong chuyến viếng thăm này, Giáo hoàng Benedicto XVI cho rằng, các giá trị vượt thời gian của Kitô giáo nói chung và của Công giáo nói riêng đã bị các linh mục lạm dụng tình dục trẻ em phản bội. Họ đã phá hoại tính khả tín của Giáo hội Công giáo trong phạm vi luân lý.

Theo hãng tin AP, ngay sau khi kết thúc chuyến tông du 4 ngày của Giáo hoàng Benedicto XVI tới Vương quốc Anh, ngày 19 tháng 9 năm 2010, Toà Thánh Vatican đã tuyên bố rằng, chuyến viếng thăm này là “một thành công lớn”, vì vị Giáo chủ của họ đã có thể vươn tới được một dân tộc đang dò chừng sự điệp của Ngài và tức bực vì tai tiếng gây ra bởi sự lạm dụng tình dục trong Giáo hội của Ngài.

Người phát ngôn của Toà Thánh Vatican, Linh mục Federico Lombardi đã nói với các nhà báo: “Mọi người đều đồng ý về sự thành công lớn lao, không phải về phương diện những con số, nhưng... về sự kiện là thông điệp của Đức Giáo hoàng đã được giáo dân trân trọng và vui mừng tiếp nhận”⁽¹²⁾.

Trong bài diễn từ tiễn biệt trước khi Giáo hoàng Benedicto XVI rời Vương quốc Anh, Thủ tướng Anh, ông David Cameron nói rằng, Đức Giáo hoàng đã “thách đố tất cả đất nước này hãy ngồi

lên và suy nghĩ, và đó là một điều tốt”⁽¹³⁾. Cũng theo hãng tin AP, dường như Thủ tướng David Cameron cũng đồng ý với luận điểm của Đức Giáo hoàng rằng tại nước Anh, tình trạng thế tục hoá đang ngày càng gia tăng. Và ông tuyên bố những lời này trước khi Giáo hoàng Benedicto XVI rời sân bay Birmingham: “Đức Tin là một phần trong tấm vải dệt nên đất nước chúng ta. Đã là như thế và sẽ luôn là như thế”⁽¹⁴⁾.

Trong lời đáp từ trước khi lên máy bay trở về Vatican, Giáo hoàng Benedicto XVI nói: “Trong thời gian ở với các bạn, tôi đã có dịp gặp gỡ đại diện của nhiều cộng đồng, của nhiều nền văn hoá, của nhiều ngôn ngữ và tôn giáo từng tạo thành xã hội Đại Anh. Chính tính đa dạng của Đại Anh hiện đã là một thách thức đối với Chính phủ và nhân dân nước này, nhưng cũng là một cơ hội lớn lao để đẩy mạnh cuộc đối thoại liên văn hoá và liên tôn giáo nhằm làm phong phú thêm toàn diện cộng đồng của các bạn”⁽¹⁵⁾.

Bên lề chuyến viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI cũng có nhiều điều thú vị so với các chuyến tông du trước đó của Ngài.

Trong lễ phong chân phước cho cố Hồng y J. H. Newman tại Cofton Park tại thành phố Birmingham do Giáo hoàng Benedicto XVI làm chủ sự, mặc dù trời mưa, nhưng có khoảng 50.000 người chen chúc nhau tham dự. Bên cạnh đó, để được tham dự nghi lễ này mỗi người phải trả

12,13,14. Trích theo: Phụng Nghi. *Vatican: Cuộc viếng thăm Anh quốc của Đức Giáo hoàng là một thành công*. VietCatholic News, 20 Sep 2010.

15. Trích theo: Vũ Văn An. *Bên lề chuyến viếng thăm Anh*. VietCatholic News, 20 Sep 2010.

25 bảng Anh (hay 39 USD). Đây là lần đầu tiên khách hành hương được giáo hội địa phương yêu cầu trả tiền để được thấy Giáo hoàng Roma.

Vào ngày cuối cùng của cuộc viếng thăm Vương quốc Anh, nhân dịp kỉ niệm 70 năm ngày xảy ra trận chiến tại nước Anh, khi các máy bay ném bom của Đức Quốc xã tấn công nước này trong Chiến tranh Thế giới II Benedicto XVI đã mở đầu bài giảng Thánh lễ bằng một tưởng niệm rất khác biệt nhưng không kém phần buốt nhói đối với một vị Giáo hoàng người Đức trên đất Anh. Ngài nói: “Đối với tôi, một người đã sống và đã khổ đau trong những ngày đen tối của chế độ Quốc xã tại nước Đức, tôi thật cảm động sâu xa được tới đây với các bạn vào dịp này, và được nhắc nhớ lại biết bao nhiều đồng bào của các bạn đã hi sinh mạng sống, dùng cảm chống lại các lực lượng của ý thức hệ xấu xa đó”⁽¹⁶⁾. Khác với những lần trước đây khi Ngài đến thăm trại tập trung Auschwitz ở Ba Lan hay đài tưởng niệm diệt chủng Yad Vashem ở Israel, lần này Ngài đã đề cập đến cuộc sống khổ đau của mình là một người Đức đã sống qua thời gian đen tối của Đức Quốc xã. Cũng trong Thánh lễ này, lại một lần nữa Giáo hoàng Roma xin lỗi về vụ tai tiếng lạm dụng tình dục của các linh mục Công giáo, gặp gỡ các nạn nhân và khen ngợi hàng giám mục Công giáo Anh đã hành động để khắc phục hậu quả của những vụ tai tiếng đó.

Đúng như cảnh báo của giới báo chí, ngày thứ bảy, 18/09/2010, tại London đã diễn ra cuộc biểu tình phản đối Benedicto XVI lớn nhất tính từ 5 triệu đại giáo hoàng: khoảng 10 nghìn người

đã điều hành phản đối ở trung tâm thủ đô nước Anh, chống các chính sách của Giáo hoàng về luyện ái đồng giới, về ngừa thai và phần nộ bởi các vụ tai tiếng lạm dụng tình dục của các linh mục. Trước đó cảnh sát nước này dự tính cuộc biểu tình này chỉ có khoảng 2 nghìn người tham gia.

Tờ *The Independent*, một tờ báo khuynh tả ở Anh số ra ngày Chủ nhật đã cho chạy hàng tit lớn ở trang nhất: “*Người Công giáo nói với Giáo hoàng: Ngài sai lầm*”. Báo này cũng công bố số liệu của một cuộc thăm dò: cứ 10 người Công giáo Anh được hỏi thì có 7 người tin là một người đàn bà có quyền lựa chọn phá thai, và cứ 10 người Công giáo Anh được hỏi thì có tới 9 người ủng hộ các biện pháp ngừa thai hiện đang có sẵn ở khắp nơi.

Theo tờ *Daily Mail*, trong ngày thứ ba của chuyến viếng thăm Vương quốc Anh tại Đại sảnh Westminster, nơi Giáo hoàng Benedicto XVI đọc diễn văn trước các chính khách, các nhà làm văn hoá và nhiều lãnh tụ khác, trong đó có đủ bốn cựu thủ tướng Anh, Cherie Blair đã ôm hôn ông Gordon Brown, dịch thủ cũ của chồng bà. Kể từ khi cựu Thủ tướng Tony Blair xuất bản cuốn tự thuật, trong đó ông cực lực phê phán người kế nhiệm mình là ông Gordon Brown, thì đây là lần đầu tiên hai cựu Thủ tướng Anh thuộc Công Đảng gặp nhau. Nhiều người lo ngại rằng hai cựu Thủ tướng này sẽ rất lúng túng khi gặp lại nhau tại đây.

16. Trích theo: Phụng Nghi. *Vatican: cuộc viếng thăm Anh quốc của Đức Giáo hoàng là một thành công*. Website đã dẫn.

Nhưng trái với dự đoán, hai người đã bắt tay nói chuyện thân mật với nhau và lạ hơn, bà Cherie Blair, phu nhân của Tony Blair, đã đi bước trước bằng cách ôm hôn Gordon Brown, khiến ông ngỡ ngàng và nhiều người tán thưởng.

Báo chí Công giáo Anh cũng không quên đưa tin, trong cuộc viếng thăm nước Anh lần này, có lúc Giáo hoàng tỏ ra mệt mỏi, nhưng những cuộc gặp gỡ với những người dân thường, nhất là với giới trẻ và giới cao niên, đã làm Ngài tươi tỉnh trở lại. Một vụ đe dọa được cho là khủng bố chống Giáo hoàng, dẫn tới việc 6 người bị bắt, sau đó cũng đã được giải quyết ổn thỏa. Cả 6 người này đã được cảnh sát Scotland thả ngay sau đó và không kết án.

Nhưng còn một điều, theo chúng tôi, làm cho cuộc viếng thăm Vương quốc Anh của Giáo hoàng Benedicto XVI còn dang dở, đó chính là sự hàn gắn nổi bất hoà giữa Giáo hội Công giáo Roma với Giáo hội Anh giáo ở nước Anh. Tuy trong lần viếng thăm này Ngài đã được người đứng đầu Giáo hội Anh giáo của nước Anh, Tổng giám mục Rowan Williams đón tiếp tại cung Lambeth, điều mà trước đây chưa từng xảy ra đối với vị Giáo hoàng tiền nhiệm, Gioan Phaolô II khi tới nước Anh.

Về điều này, nhà bình luận Stephen Glover đã cho đăng một bài báo trên tờ *Daily Mail* ngày 20 tháng 9 năm 2010 với

hàng tit lớn: *Ước chi Tổng giám mục Canterbury dám nói với một phần nhỏ thẩm quyền của Đức Benedicto*. Theo bài báo, điều buồn là Tiến sĩ Williams và các giám mục Anh giáo rất có thể nhất trí với mọi điều Đức Giáo hoàng nói về các nguy cơ của chủ nghĩa duy tục, ấy thế nhưng họ đã không đủ đảm lược để nói ra. Và trong khi Đức Giáo hoàng nói rõ ràng bằng tiếng Anh, vốn là sinh ngữ thứ ba hay thứ tư của Ngài, thì Tiến sĩ Williams thường chỉ nói một cách ú ớ và khó hiểu bằng chính ngôn ngữ mẹ đẻ của mình. Trong bài diễn văn cuối cùng, Đức Giáo hoàng cho biết Ngài thấy “Nhân dân Đại Anh khao khát biết bao được nghe Tin Mừng của Chúa Giêsu Kitô”. S. Glover bảo nhận định ấy là đúng. Ấy thế nhưng, “Giáo hội quốc gia của chúng ta, tức Giáo hội Anh giáo, đã thất bại không công bố được Tin Mừng ấy”⁽¹⁷⁾. “Liệu có quá đáng chăng khi hi vọng rằng các giám mục Anh giáo sẽ học được điều gì đó từ sự dẫn thân không biết sợ của Đức Giáo hoàng?”⁽¹⁸⁾. Xem ra cuộc gặp gỡ lần này giữa Giáo chủ Anh giáo Rowan Williams với Giáo hoàng Roma Benedicto XVI vẫn chưa thực sự mở ra một trang mới trong quan hệ giữa hai giáo hội./.

17,18. Trích theo: Vũ Văn An. *Phản ứng về chuyến viếng thăm Anh của Đức Benedicto XVI*. Viet Catholic News, 21 Sep2010.